

VID

Studieplan for videreutdanning i Boligsosialt arbeid

30 studiepoeng

**Programme Description for Continuing Education in
Social Work and Housing**

30 ECTS

Fakultet for sosialvitenskap

Faculty of Social Studies

VID Oslo

Godkjent 21. mars 2024 av Utdanningsutvalget

Approved 21 March 2024 by The Education Committee

1. Presentasjon av studiet

En god og trygg bolig er en forutsetning for å kunne ta utdanning, danne familie, være i arbeid og ta vare på egen helse. Boligen er også en ramme for sosialt liv og gir tilhørighet til et bomiljø og et lokalsamfunn.

For mennesker som av ulike grunner tilbringer mye tid i nærheten av hjemmet vil boligen og bomiljøet ha særlig stor betydning for livskvaliteten. Boligen og nærområdet har også stor betydning for oppveksten til barn og unge. Barn i lavinntektsfamilier bor ofte dårligere og trangere enn andre, og de bor sjeldnere i en bolig som familien eier.

Denne videreutdanningen bygger på en forståelse av at i profesjonelt boligsosialt arbeid må fagkunnskap kombineres med beboeres erfaringer, forutsetninger, behov, ressurser og preferanser. For å kunne arbeide i partnerskap i det boligsosiale feltet vektlegges det derfor bevissthet om makt og maktforskjeller i videreutdanningen.

Boligsosialt arbeid kan deles inn i operative og strategiske oppgaver. De operative oppgavene handler om å gi råd og veiledning og framskaffe egnede boliger og tjenester til den enkelte og om å iverksette bo- og nærmiljøtiltak. De strategiske oppgavene handler mer om å løse boligsosiale utfordringer på samfunnsnivå gjennom systematisk, tverrfaglig og sektorovergripende arbeid, innovasjon og tjenesteutvikling.

2. Målgruppe og opptakskrav

Videreutdanningen retter seg mot fagpersoner som skal arbeide med bosetting, boligframskaffelse, bo-oppfølging, bomiljøarbeid og lokalsamfunnsarbeid.

Studiet vil også egne seg for administrativt personell og ledere i kommunal, statlig og ideell virksomhet med ansvar for koordinering eller planlegging av boligsosiale tjenester og områderettet innsats.

Opptak skjer på bakgrunn av bachelorgrad (180 studiepoeng) eller annen grad eller utdanning på tilsvarende nivå av minimum tre års omfang innenfor helse-, sosial- eller velferdslag.

Søkere med annen utdanning av minimum tilsvarende omfang og relevant boligsosial arbeidserfaring kan tas opp etter individuell vurdering. For disse søkerne må det da dokumenteres minimum to års relevant yrkeserfaring etter endt utdannelse. I den individuelle vurderingen vil relevant praksis og omfang av relevante fag/emner i fagkretsen legges til grunn.

Nøkkelinformasjon om studiet

ISCED:

Studieprogramkode: VUBOARB

Antall studiepoeng: 30

Kvalifikasjonsnivå: 2. syklus
(mastergrad)

Grad etter avsluttet studium:

Undervisningsspråk: Norsk

Organisering av studiet:

Deltid (50 % studiebelastning)

Praksisstudier: Nei

Praksisomfang: timer/uker

Fastsatt studietid: 1 år

Studieåret starter: Høst

Undervisningssted: Oslo

3. Læringsutbytte

Læringsutbyttebeskrivelsene er lagt på 2. syklus i tråd med det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket for høyere utdanning. Etter fullført studium skal kandidaten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper

Kandidaten

- har utdypet kunnskap om betydningen av bolig innenfor velferdspolitikken og sosialt arbeids fagområde
- har avansert kunnskap om utøvelsen av boligsosialt arbeid i partnerskap
- har inngående kunnskap om maktforhold og strukturer som hindrer og fremmer medvirkning og reelt partnerskap i en boligsosial kontekst
- har avansert kunnskap om sammenhenger mellom bolig og sosial ulikhet og vanskeligstilte grupper på boligmarkedet

Ferdigheter

Kandidaten

- kan framstille en kunnskapsbasert argumentasjon om boligsosiale spørsmål muntlig og skriftlig
- kan analysere og reflektere kritisk og selvstendig over muligheter og hindringer for boligsosialt arbeid i partnerskap
- kan anvende kunnskapsbaserte metoder i arbeidet for å styrke levekårene for vanskeligstilte på boligmarkedet

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan reflektere kritisk og utøve etisk dømmekraft i arbeid med boligsosiale spørsmål på individ-, gruppe og samfunnsnivå
- har en helhetlig forståelse for boligsosialt arbeid og behovet for å arbeide tverrfaglig og tverrsektorielt med boligsosiale problemstillinger
- kan bidra til nytenkning og innovasjon i boligsosialt arbeid basert på samarbeid med brukergrupper, praktisk, forskningsbasert og teoretisk kunnskap

4. Arbeids- og undervisningsformer

Undervisningen er lagt opp med varierte og studentaktive undervisnings- og læringsformer. Det vil være seminarer med deltagelse fra beboere og beboerorganisasjoner, forelesninger, selvstudium, arbeidskrav, seminarer med brukerdeltagelse og student- og lærerstyrte undervisningsopplegg. Undervisningen er samlingsbasert og i periodene mellom samlingene vil det være nettstøttet undervisning og oppgaver. Det vil bli lagt vekt på ulike former for samarbeidslæring gjennom høgskolens læringsplattform. Det vil vektlegges å tilrettelegge for et fleksibelt studium, samtidig som det gis mulighet for studentaktivitet på tvers av geografisk avstand og tid. Det gis ulike former for tilbakemelding underveis i studiet. Hvilke former for tilbakemelding som vil bli benyttet går fram av de ulike emnebeskrivelsene. For å kunne fremstille seg til eksamen i de enkelte emnene forutsettes deltakelse i minimum 75% av undervisningen og gjennomføring av arbeidskrav som er fastlagt i det enkelte emne.

Tilstedeværelse i undervisningen ses emnevis. Det benyttes elektronisk pensumhåndteringssystem.

I emnet «Beboermedvirkning» inngår det å gjennomføre et praktisk prosjekt og samarbeide med brukerorganisasjoner og/eller personer som er mottakere av boligsosiale tjenester.

5. Internasjonalisering

Fakultet for sosialvitenskap har flere partnerinstitusjoner og lang tradisjon for internasjonalt samarbeid både i utdanningsammenheng og gjennom forskningsnettverk. Disse erfaringene brukes inn i undervisning og bidrar til å gi studentene oppdatert kunnskap om perspektiver og problemstillinger knyttet til bolig i internasjonalt sosialt arbeid. Det internasjonale perspektivet kommer også til uttrykk gjennom pensum.

6. Vurderingsformer

Eksamener avholdes i henhold til forskrift 12. desember 2016 om opptak, studier, eksamen og grader ved VID vitenskapelige høyskole. Vurderingsformene gjengis under beskrivelsen av det enkelte emne. Det vektlegges at vurderingsformene bygger på studentenes arbeid i det enkelte emne. Det avlegges eksamen i hvert emne.

Sensur gjennomføres med en intern og en ekstern sensor. Vurderingsuttrykket i de ulike emnene er gradert karakter A-E for bestått, F for ikke bestått eller bestått/ikke bestått.

7. Studiets oppbygning

Den tverrfaglige videreutdanningen i boligsosialt arbeid er organisert som et ettårig deltidsstudium og er samlingsbasert. Videreutdanningen består av tre enkeltemner på 10 studiepoeng.

Studiet kan tas som en selvstendig videreutdanning på 30 studiepoeng eller inngå som en del av mastergradsstudiet i for eksempel «sosialt arbeid» eller «medborgerskap og samhandling» ved VID vitenskapelige høyskole. Videreutdanningen vil kunne gi fritak for inntil 30 studiepoeng slik at en master kan tas på et og et halvt år på full tid eller tre år på deltid. Dette under forutsetning av at opptaksvilkårene til masterstudiet oppfylles. Tilsvarende vil 20 studiepoeng kunne inngå som valgfrie fordypningsemner på master i barnevern og master i barnevernsarbeid.

Emnene kan også inngå som valgfrie fordypningsemner i master i sosialt arbeid, master i barnevern, master i barnevernsarbeid og enkelte andre masterstudier ved VID. Emnene kan også tilbys som enkeltemner.

Det er opptak til videreutdanningen i høstsemesteret.

Videreutdanning i boligsosialt arbeid				
Emnekode	Emnenavn	Studiepoeng	Semester	O/V*
Masos-412	Boligsosialt arbeid i partnerskap	10	Høst	O
Masos-418	Beboermedvirkning	10	Vår	O
Masos-423	Bolig og hjem i et livsløpsperspektiv	10	Vår	O
*O=obligatorisk emne, V=valgemne				

Emnebeskrivelser

Boligsosialt arbeid i partnerskap

Housing and Social Work

Innhold

Emnet gir kunnskap om bolig og bomiljøets betydninger for velferd for den enkelte og i samfunnet som helhet. Emnet gir en fordypning i sosialt arbeids samfunnsmandat og politiske virkefelt. Hvordan sammenhenger mellom samfunnsstrukturer og individuelle problemer kan oppdages, analyseres og ageres på utforskes i kurset. Emnet gir grunnlag for å forstå marginaliserings- og utstøtingsprosesser, og for å synliggjøre muligheter for integrering og forebyggende arbeid i bomiljø.

Hovedtemaer:

- Boligpolitikk og vanskeligstilte på boligmarkedet
- Sårbare overganger mellom institusjon og egnet bolig
- Tverrfaglig samarbeid i boligsosialt utviklingsarbeid
- Bomiljøarbeid og innovasjon

Læringsutbytte

Etter endt emne skal studenten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper

Studenten

- har inngående kunnskap om skjæringspunkter mellom boligpolitikk og sosialpolitikk og behov for tverrfaglig samarbeid
- har inngående kunnskap om vanskeligstilte grupper på boligmarkedet og om særlig sårbare overganger
- har inngående kunnskap om rolle- og ansvarsdelingen i boligsosialt arbeid og lovverket som regulerer det boligsosiale arbeidet i kommunene.
- har kunnskap om internasjonale tradisjoner innenfor boligsosialt arbeid
- har kunnskap om rettighetene til bolig som følger av menneskerettighetene

Emnekode: MASOS-412

Antall studiepoeng: 10

Tilbys som enkeltemne: Ja

Emnestatus: Obligatorisk

Studienivå: Høyere grad

Undervisningsspråk: Norsk

Undervisningssted: Oslo

Undervisningstermin: Høst

Obligatorisk undervisning: Ja

Praksisstudier: Nei

Undervisningsomfang:
30 timer

Omfang studentstyrt arbeid:
240

Totalt antall studentarbeidstimer:
270

Progresjonskrav: Nei

Ferdigheter

Studenten

- kan analysere boligsosiale problemstillinger fra flere faglige perspektiv
- kan møte mennesker i sårbare bosituasjoner med respekt og anerkjennelse av den enkeltes behov og ressurser
- kan utøve skjønn og bistå personer som trenger bistand til å skaffe seg eller beholde en egnet bolig

Generell kompetanse

Studenten

- kan reflektere kritisk og utøve etisk dømmekraft i arbeid med boligsosiale spørsmål i ulike kontekster
- kan bidra til innovasjon og nytenkning i boligsosialt arbeid

Arbeids- og undervisningsformer

- Forelesninger
- Gruppearbeid
- Arbeid med case
- Arbeidskrav

Obligatoriske aktiviteter

- Individuelt skriftlig arbeidskrav
- Tilstedeværelse

Vurderingsordning

Vurderingsform	Varighet	Vurderingsuttrykk
Individuell skriftlig hjemmeoppgave	2 uker	A-F

Utfyllende informasjon om vurdering/eksamen

Utsatt eksamen er tilsvarende ordinær eksamen.

Beboermedvirkning Tenant Participation

Innhold

Medvirkning er et sentralt element i velferden og en demokratisk verdi for den enkelte. Emnet gir kunnskap og ferdigheter i kollektive og individuelle medvirkningsprosesser i bomiljøer og ulike boformer. Vanskeligstilte på boligmarkedet, bostedsløse og mange leietakere har ofte et annet utgangspunkt for å medvirke i sine bomiljøer, enn personer som eier egen bolig. Det vektlegges derfor strategier for å identifisere og mobilisere beboeres og lokalsamfunns ressurser. Emnet gir en fordypning i sosialt arbeids fokus på empowerment og medvirkningsprosesser. Hvordan sammenhenger mellom samfunnsstrukturer og individuelle problemer kan oppdages, analyseres og ageres på utforskes i kurset. Emnet gir også grunnlag for å forstå marginaliserings- og utstøtningsprosesser. Leieboerforeningen bidrar i gjennomføringen av emnet.

Hovedtemaer:

- Ulike perspektiver på medvirkning, makt og partnerskap
- Forholdet mellom tilknytning til boligmarkedet og muligheter for medvirkning
- Innbyggerinvolvering og empowerment
- Beboeres rettigheter til å medvirke og husleieloven
- Brukerorganisasjoner, representasjon og rekruttering av medvirkere

Læringsutbytte

Etter endt emne skal studenten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Studenten

- har inngående kunnskap om vanskeligstilte grupper på boligmarkedet og hva som hemmer og fremmer medvirkning på individuelt og kollektivt nivå
- har utdypet kunnskap om behovet for medvirkning i boligsosialt arbeid
- har inngående kunnskap om empowerment og mobilisering av stigmatiserte grupper
- har kunnskap om internasjonale erfaringer og teori om medvirkning i boligsosialt arbeid
- har kunnskap om normaliserings- og diskrimineringsprosesser på boligmarkedet

Emnekode: MASOS-418

Antall studiepoeng: 10

Tilbys som enkeltemne: Ja

Emnestatus: Obligatorisk

Studienivå: Høyere grad

Undervisningsspråk: Norsk

Undervisningssted: Oslo

Undervisningstermin: Vår

Obligatorisk undervisning: Ja

Praksisstudier: Nei

Undervisningsomfang:

20 timer

Omfang annet lærerstyrt arbeid:

10 timer veiledning på prosjekt

Omfang studentstyrt arbeid:

240

Totalt antall studentarbeidstimer:

270

Progresjonskrav: Bestått eksamen i «Boligsosialt arbeid i partnerskap»

Ferdigheter:

Studenten

- kan arbeide selvstendig med mobiliseringsprosesser og beboerorganisering
- kan utvikle og gjennomføre prosjektarbeid i det boligsosiale feltet

Generell kompetanse:

Studenten

- kan planlegge, gjennomføre og analysere medvirkningsprosesser i boligsosialt arbeid.
- kan reflektere kritisk og utøve etisk dømmekraft i medvirknings- og mobiliseringsprosesser
- kan forstå boligsosiale utfordringer på individ- gruppe- og samfunnsnivå

Arbeids- og undervisningsformer

- Forelesninger
- Prosjektarbeid i gruppe med veiledning
- Arbeidskrav

Studentene vil i emnet arbeide med et praktisk utviklingsprosjekt knyttet til emnets temaer og læringsutbytter individuelt eller i gruppe. Prosjektet kan være relatert til beboermedvirkning på egen arbeidsplass eller sammen med VIDs samarbeidspartnere. Prosjektet skal resultere i en presentasjon eller et produkt og danner utgangspunkt for muntlig eksamen. Studenten skal også levere et skriftlig arbeidskrav, med utgangspunkt i relevant pensum for prosjektet.

Obligatoriske aktiviteter

- Individuelt skriftlig arbeidskrav (1000 ord)
- Prosjektrapport med et omfang på 3000 – 4000 ord
- Logg over egen deltagelse i prosjektarbeidet
- Tilstedeværelse

Vurderingsordning

Vurderingsform	Varighet	Vurderingsuttrykk
Muntlig eksamen i gruppe	45 min	Bestått/ikke bestått

Utfyllende informasjon om vurdering/eksamen

Gruppen gis en felles karakter.

Gruppene presenterer kort prosjektet de har deltatt i og eksaminasjonen bygger på erfaringer fra prosjektet og teoretisk refleksjon over dette med utgangspunkt i pensum.

Utsatt eksamen er tilsvarende ordinær eksamen. Dersom det kun er en enkeltstudent som har rett til utsatt eksamen vil denne gjennomføres som en individuell muntlig eksamen med varighet 30 min.

Bolig og hjem i et livsløpsperspektiv

Housing and home in a life-course perspective

Innhold

Hjem og bomiljø har stor betydning for helse og trivsel i alle livsfaser og for alle befolkningsgrupper. Barn og eldre har ofte en svak tilknytning til arenaer utenfor nærmiljøet og derfor er bostedet særlig viktig i disse livsfasene. Privatøkonomien har stor betydning for hvordan mennesker lever og bor og for valgfriheten på boligmarkedet. De valgene og investeringene som gjøres på boligmarkedet i en livsfase får innvirkning på økonomien i hele livsløpet og på overføring av arv og formue mellom generasjoner. Emnet har derfor fokus på hvordan boliginvesteringer både får betydning for den enkeltes velferdsutfall og for sosial ulikhet i samfunnet.

Boligpolitikken og boligsosialt arbeid skal bidra til at alle kan bo godt og trygt. Velferdspolitikken og eldreomsorgen er i stor grad også utformet for at eldre skal bo hjemme så lenge som mulig, og for at sårbare grupper i størst mulig grad skal integreres i nærmiljøer og bo innenfor rammer som minner om vanlige bosituasjoner. Forståelser av hva mennesker opplever som gode og trygge boforhold i ulike situasjoner og gjennom livsløpet vil dermed være av stor betydning for å kunne planlegge og utforme morgendagens omsorg og boligsosiale tjenester.

I emnet blir nåtidige forståelser av bolig og hjem satt i en historisk og kulturell sammenheng for å vise hvordan forståelser av normalitet kan endres over tid. I emnet utfordres studentene til kritisk refleksjon rundt sosiale, kulturelle og økonomiske betydninger hjemmet og nabolaget har for hverdagslivet og livsløpet, og for betydninger flytting kan ha i overganger mellom livsfaser.

Hovedtemaer:

- Hjemmet og nabolagets betydning i hverdagslivet
- Boforhold gjennom livsløpet med vekt på barndom og alderdom
- Bolig, helse og sosial ulikhet
- Ungdomstid og overgang til selvstendig bosituasjon
- Tilhørighet og integrering i nærmiljøet
- Folkehelse og boligsosiale hensyn i planlegging

Emnekode: Masos-423

Antall studiepoeng: 10

Tilbys som enkeltemne: Ja

Emnestatus: Obligatorisk

Studienivå: Høyere grad

Plassering i studieløpet

Heltid: Ikke aktuelt

Deltid: Ikke aktuelt

Undervisningsspråk: Norsk

Undervisningssted: Oslo

Undervisningstermin: Vår

Obligatorisk undervisning: Ja

Praksisstudier: Nei

Undervisningsomfang:
30 timer

Omfang studentstyrt arbeid:
240 timer

Totalt antall studentarbeidstimer:
270 timer

Progresjonskrav: Nei

Læringsutbytte

Etter endt emne skal studenten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Studenten

- har avansert kunnskap om sammenhenger mellom sosial ulikhet, flytting og bostabilitet
- har inngående kunnskap om livsløp, livsfaser og sårbare overganger knyttet til bolig
- har inngående kunnskap om bomiljø og hjemmets betydning for barndom og alderdom
- har kunnskap om ungdoms overgang til selvstendig bosituasjon
- har inngående kunnskap om boligsosiale hensyn i kommunal planlegging, og lovverket som regulerer dette

Ferdigheter:

Studenten

- kan formidle et livsløpsperspektiv på boligens betydninger for andre velferdsutfall på individnivå
- kan operasjonalisere «boligsosiale hensyn» i konkrete prosjekter og planleggingsprosesser

Generell kompetanse:

Studenten

- kan bidra til nytenkning om hvordan helhetlige boligsosiale hensyn kan tas i samfunnsplanlegging
- kan anvende kunnskap om livsløp og hverdagsliv til å synliggjøre barn, eldre og sårbare gruppers behov i boligsosial planlegging
- kan formidle et livsløpsperspektiv på boligens betydning for å unngå reproduksjon av sosial ulikhet

Arbeids- og undervisningsformer

- Forelesninger
- Diskusjonsgrupper
- Arbeidskrav

Obligatoriske aktiviteter

- Skriftlig individuelt arbeidskrav
- Muntlig framlegg i grupper
- Tilstedeværelse

Vurderingsordning

Vurderingsform	Varighet	Vurderingsuttrykk
Individuell skriftlig hjemmeeksamen	3 dager	A-F

Utfyllende informasjon om vurdering/eksamen

Eksamen bygger videre på case som studentene har arbeidet med i emnet

Utsatt eksamen er tilsvarende ordinær eksamen.